

DIŞ EKONOMİK İLİŐKİLER KURULU
FOREIGN ECONOMIC RELATIONS BOARD

Irak ile İŐ Yapan Türk Firmalarının Yaşadığı Sorunlar

DEİK / Türkiye – Irak İŐ Konseyi

Irak ile İş Yapan Türk Firmalarının Yaşadığı Sorunlar (Türkiye – Irak İş Konseyi)

- Türkiye'den Irak'a çalışmak için giden T.C. vatandaşlarına çalışma ve oturma izni alınması süreci çok zor ve uzundur. Bu nedenle firmalar Türk çalışanlarını 3 ayda bir Türkiye'ye göndermek ve geri getirmek durumunda kalmaktadırlar.
- Türk menşeli malzemeler Bakanlıklara ve Belediyelere bağlı bir çok ihalede onaylanmamaktadır, sözleşmelere özellikle AB, ABD, G. Kore, Japonya, Kanada menşeli malzemeler kullanılacaktır ibaresi yazılmaktadır.
- Irak Kürdistan Bölgesel Yönetimi üzerinden Bağdat ve Irak'ın güneyine giden mallar Ibrahim Khalil sınır kapısında gümrüğe tabi tutulduktan sonra Merkezi Hükümet sınırlarına girdikten sonra yeniden gümrüğe tabi tutulmaktadır. 15 Ekim 2016 tarihine kadar gümrük vergisi alınmayan hazır giyim, ayakkabı, züccaciye gibi ürünlere halihazırda 6-7 bin dolar vergi ödenmektedir. Ayrıca, gümrük işlemleri çok yavaş işlediğinden bir TIR'ın muamelesinin tamamlanması 20 güne kadar çıkabilmektedir. TIR başına 100 dolar günlük bekleme ücreti alınmaktadır.
- Türk plakalı araçlar Zakho'dan Basra'ya gidememekteler. Sınırdaki Iraklı araçlara aktarma yapılmaktadır. İran üzerinden Irak'a giden giriş yapan araçlar Kut iline bağlı Zurbatiye gümrük kapısından geçerek Basra ve Bağdat'a devam edebilmelidir. Halihazırda gümrük kapılarında Irak TIR'larına aktarma yapılmaktadır. Aktarma sırasında mallara büyük zararlar gelebilmektedir. Türk TIR'larının ve şoförlerinin Irak'ın içlerine kadar gidebilmesi büyük önem taşımaktadır.
- İnşaat firmaları son 2 yıldır hakediş alamamaktalar. İnşaat firmaları hakediş alamamalarına rağmen güvenlik nedeniyle hareketsiz hale geçen şantiyelerindeki mal ve mobilizasyonlarını korumak ve herşey dahil sigortaları için yüklü miktarlarda para ödemekte ve bunun için iş durdurma talebinde bulunsalar da teminat mektuplarını alamamaktadırlar.
- Lojistik sektörünün hareket kabiliyetini arttırmak ve taşımaları hızlandırmak için sınır kapısı sayısının artırılması, sahaların genişletilmesi önem taşımaktadır.
- Irak resmi makamlarının sözleşmelerde bahsi geçen Mücbir sebepleri işletmemesi ciddi bir problemdir. Mücbir sebep olarak gösterilen iç karışıklık, ülkenin dış saldırıya uğraması, ilan edilmiş veya edilmemiş olsa bile savaş hali sözleşmelerde olmasına rağmen İşid saldırısı böyle kabul edilmemiş, Türk firmalar büyük zararlara uğramıştır.
- Irak'ta uygulamaların Bakanlığa, Bölgeye ve Vilayete göre değişmesi belli bir standarta oturmaması iş yapmayı zorlaştırmaktadır.
- Irak'a ihracatta formaliteye dönüşmüş olan Breau Veritas ve SGS uygunluk belgesi kaldırılmalıdır. Hem sevkiyatların uzamasına hem de fiyatların artmasına neden olmaktadır.
- Vizeler konusunda ise;gecen yıla göre Türkiye'ye giriş yapan Iraklı vatandaş sayısında düşüş vardır. Vizeleri halihazırda TURSAB, TİM ve Sağlık Dernekleri almaktadır. Haziran-Aralık 2016 döneminde TURSAB kanalı ile 400 bin Iraklı vatandaşa elektronik vize verilirken, TİM kanalıyla sadece 500 Iraklı işadamına vize verilmiştir. Sağlık Dernekleri kanalıyla ise 25 bin Iraklı hastaya vize temin edilmiştir. Vize prosedürlerinin kolaylaştırılması ilişkilere katkı sağlayacaktır.